

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

**BYLOJE DĖL UAB „KALNAPILIO –TAURO GRUPĖ“ LIETUVOS RESPUBLIKOS
REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2016-03-31 Nr. 12R-38

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės bei Teisės skyriaus specialistės, užtikrinančios Teisės skyriaus vedėjos funkcijas, Gerdos Petrikienės,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo bylą pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba) 2015-12-10 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. R1-5 (toliau – Protokolas) dėl UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ (įmonės kodas 121958128, adresas – Didlaukio 69B, Vilnius) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-12-16 gavo Tarnybos 2015-12-11 raštu Nr. B6-(1.9)-2984 persiųstą Protokolą dėl UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Tarnyba Protokole nustatė, jog UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ interneto tinklalapyje www.nortevanduo.lt reklamuodama vandenį „Kalnapilis Norte“ naudojo teiginius: „Sveikatai naudingas vanduo tinka ir atsigaivinimui, ir troškulio numalšinimui, bei turi mineralinių medžiagų, stiprinančių imunitetą <...>“, „Negazuotas vanduo praturtintas mineralu, kuris padės rūpintis savo išvaizda ir stiprinti organizmą.“, „<...>stiprinančiu imuninę sistemą“, „<...>su mineralu stiprinančiu kūną.“, „<...>sustiprink kūną.“. Protokole nustatyta, kad UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ tuo pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą. Protokole nurodyta, jog UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą. Protokole nurodyta, jog bendrovė pripažino pažeidimą bei nurodė terminą pažeidimo pašalinimui. UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ Protokole nurodė, jog sutinka su pažeidimu ir pažeidimą pašalins iki 2015-12-23.

UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ Tarnybai pateiktame paaiškinime nurodė, jog interneto tinklalapyje www.nortevanduo.lt buvo pateikta visa aktuali informacija apie vandenį „Kalnapilis Norte“, kurios tikslas supažindinti vartotoją su produkcija. Bendrovė platindama vandenį siekė parodyti vartotojui kokie naudingi mikroelementai yra „Kalnapilis Norte“ vandens sudėtyje.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-03-08 gavo UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ raštą, kuriame nurodyta, jog bendrovė sutinka dėl rašytinio posėdžio nagrinėjimo. Rašte nurodyta, jog UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ nutraukė teisės aktų neatitinkančios reklamos skleidimą.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

1. Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Farmacinės veiklos įstatymo 17 straipsnio (2002-06-04 redakcija) 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ pažymėjo, kad „prekių ar paslaugų reklama – nesvarbu, ar ši veikla yra atlygintina, ar ne – visuomet yra tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama skatinti naudoti tam tikras prekes ar naudotis tam tikromis paslaugomis“.

Atkreiptinas dėmesys, jog reklamos požymis, išskiriantis reklamą iš kitų informacijos rūšių, yra siekis daryti asmenims poveikį jiems renkantis naudotis tam tikromis paslaugomis, skatinti juos elgtis tam tikru būdu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - daryti įtaką ekonominei elgsenai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog siekiant nustatyti, ar informacija gali būti vertinama kaip reklama, turi būti konstatuotas skatinimo tikslas, t.y. turi būti nustatyta, kad ši informacija yra ar gali būti reikšminga vartotojui, priimant sprendimą dėl produkto įsigijimo, ir tokiu būdu ja siekiama daryti įtaką ekonominei elgsenai, skatinant jį naudotis tam tikromis prekėmis ar paslaugomis ar atsisakyti tam tikrų prekių (paslaugų) naudojimo.

Taigi, įstatymuose bei teismų praktikoje suformuoti du esminiai reklamos požymiai: 1) informacija turi būti susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, 2) pateikiama informacija turi skatinti įsigyti prekių ar naudotis teikiamomis paslaugomis. Iš byloje pateiktos informacijos matyti, jog vandens „Kalnapilis Norte“ reklama, kuri buvo skleidžiama bendrovei priklausančiame interneto tinklalapyje www.nortevanduo.lt, susijusi su UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ vykdoma veikla ir skatina vartotojus įsigyti minėtą produktą, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

2. Dėl UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad reklamoje draudžiama nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Pažymėtina, kad kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamų įsigyti produktų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru išpūdžiu apie prekę (jos pakuotė, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kaina), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“. Taigi ir UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ skleista informacija apie vandenį „Kalnapilis Norte“ turėtų būti vertinama pagal vidutinio vartotojo suvokimą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsniu, vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Informacijai, įskaitant reklamą, kuri laikytina savita informacijos rūšimi ir paprastai vadinama komercine informacija, taikomas tiesos reikalavimas. Vartotojas privalo gauti teisingą informaciją apie maisto produktus, kuria remdamasis galėtų priimti sprendimus dėl maisto produktų pasirinkimo rinkoje ir jų vartojimo.

UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“, reklamuodama interneto tinklalapyje www.nortevanduo.lt vandenį „Kalnapilis Norte“, naudojo teiginius: „Sveikatai naudingas vanduo tinka ir atsigaivinimui, ir troškulio numalšinimui, bei turi mineralinių medžiagų, stiprinančių imunitetą <...>“, „Negazuotas vanduo praturtintas mineralu, kuris padės rūpintis savo išvaizda ir stiprinti organizmą.“, „<...>stiprinančiu imuninę sistemą“, „<...>su mineralu stiprinančiu kūną.“, „<...>sustiprink kūną.“.

Pažymėtina, jog bendrovė reklamoje naudojo teiginius, kurie nurodo ypatingas ir išskirtines produkto savybes, kurių minėtas produktas neturi. Atsižvelgiant į tai, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ sleista reklama galėjo iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu, kadangi vidutinis vartotojas, perskaitęs vandens „Kalnapilis Norte“ reklamoje naudojamus teiginius, galėjo nepagrįstai susidaryti įspūdį, kad šis produktas turi tam tikrų naudingų maistinių savybių ir minėto produkto vartojimas gali pagerinti žmogaus sveikatą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija konstatuoja, kad UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ vartodama aukščiau nurodytus teiginius reklamoje nesilaikė teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir dėl to pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus.

3. Dėl UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, kad buvo pažeista Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostata. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, kad UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą padarė pirmą kartą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ vandens „Kalnapilis Norte“ reklama buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.nortevanduo.lt, taigi pasiekiami ne regioniniu, o nacionaliniu mastu. Atsižvelgta į tai, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2011-08-11 nutartimi Nr. A492-2642/2011 konstatavo, jog informacija internete yra prieinama žymiai didesnei daliai vartotojų negu spausdintuose leidiniuose, todėl pažeidimo mastas turi būti vertinamas kaip didelis.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgė į tai, kad UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ reklamą interneto tinklalapyje www.nortevanduo.lt skleidė nuo 2015-10-28 iki 2015-12-23.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ pripažino pažeidimą, geranoriškai bendradarbiavo tyrimo metu bei nutraukė teisės aktų neatitinkančios reklamos skleidimą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių byloje nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 7 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą skirti UAB „Kalnapilio-Tauro grupė“ 289 (dvejų šimtų aštuoniasdešimt devynių) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas